

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

**DĖL SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS IR PAGALBOS TEIKIMO
NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖJE
2016 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2016 m. birželio 30 d. Nr. T-197
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 4 straipsniu, Pakruojo rajono savivaldybės taryba nusprendžia:

Patvirtinti Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims Pakruojo rajono savivaldybėje 2016 metų programą (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Saulius Gegieckas

**SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS IR PAGALBOS TEIKIMO
NUKENTĖJUSIEMS ASMENIMS PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖJE
2016 METŲ PROGRAMA**

Įsigaliojus Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymui, pastebima, kad baudžiamosios atsakomybės taikymas ne visada nutraukia smurtinius veiksmus. Policija teigia, kad smurto artimoje aplinkoje atvejai ir saugumo šeimoje klausimai išlieka itin aktualūs. Vienas iš probleminių klausimų – alkoholio vartojimas. Priežastinis ryšys tarp alkoholio vartojimo ir smurto nėra vienareikšmiškas. Girti suaugę asmenys žaloja ne tik savo sutuoktinius, bendrai gyvenančius suaugusius asmenis, bet ir vaikus. Jokie įstatymai nesustabdo nei girtuokliaujančių, nei smurtaujančių asmenų. Turime imtis visų įmanomų priemonių, kad kiekvienas potencialus smurtautojas susimąstytų dėl smurtinio elgesio neigiamų pasekmių, kurios skaudžiai atsiliepia ne tik konkrečiam nukentėjusiam asmeniui, bet daro didžiulę žalą tokioje aplinkoje augantiems vaikams. Vaikai taip pat tampa smurto aukomis, o augdami smurtaujančiose šeimose, pradeda galvoti, kad smurtas yra natūralus veiksmas tikslui pasiekti. Smurto artimoje aplinkoje padarinius jaučia tiek smurtą patiriantys asmenys ir jų šeimos nariai, tiek kiti visuomenės nariai. Svarbu, kad smurtą artimoje aplinkoje visuomenė geriau atpažintų, gautų daugiau informacijos apie smurto artimoje aplinkoje žalą, prevenciją, pagalbą jį patyrusiems, bausmes už jo naudojimą, taip pat smurtinio elgesio keitimą ir taptų jam nepakanti. Nusikalstamos veikos dažnai būna slepiamos, pašaliniams asmenims nepastebimos. Todėl sunku nustatyti tikrąjį su juo susijusių nusikalstamų veikų mastą. Smurtą patyręs asmuo dažniausiai kreipiasi pagalbos tik po keleto smurto atvejų. Manoma, kad vaikystėje patirtas ar matytas smurtas gali didinti suaugusių asmenų pažeidžiamumą smurto požiūriu. Taigi svarbu kuo anksčiau pastebėti smurtinį elgesį, užkirsti jam kelią ir ugdyti tarpusavio santykius, pagrįstus nuostata, kad smurtas nepriimtinas jokiais aplinkybėmis.

Smurto artimoje aplinkoje mastą rodo statistinė informacija. Kaip skelbia Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, 2013 metais užregistruota 21,6 tūkst. iškvietimų dėl smurto artimoje aplinkoje, pradėta daugiau nei 10 tūkst. ikiteisminių tyrimų. Didžioji dalis smurtą patyrusių asmenų – moterys (82 procentai), vyrai (11 procentų), vaikai (7 procentai) nukentėjusiųjų. Palyginus šiuos duomenis su 2012 metų duomenimis, matyti, kad tokių iškvietimų padaugėjo 18 procentų, 32 procentais daugiau pradėta ikiteisminių tyrimų.

Situacija Pakruojo rajone: Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pakruojo rajono policijos komisariato duomenimis 2015 m. dėl smurto artimoje aplinkoje iš viso užregistruoti 334 pranešimai, pradėta 215 ikiteisminių bylų.

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius kaupia ir analizuoja pranešimus apie smurtą patyrusius ir smurtaujančius vaikus, inicijuoja šiems vaikams ir jų tėvams specialistų ir institucijų būtinos pagalbos suteikimą bei kreipiasi į atitinkamas teisėsaugos institucijas dėl asmens, keliančio grėsmę vaiko saugumui ir sveikatai, patraukimo administracinę atsakomybėn ar baudžiamąjį persekiojimo pradėjimo. 2015 m. skyriuje užregistruoti 25 smurto atvejai nepilnamečių atžvilgiu. Iš kurių: 21 vaikas patyrė psichologinį, 2 vaikai – fizinį smurtą, 2 vaikai galimai patyrė seksualinę prievartą (vykdomi ikiteisminiai tyrimai).

Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims Pakruojo rajono savivaldybėje 2016 metų programos paskirtis – užtikrinti smurto artimoje aplinkoje prevenciją ir pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimą Pakruojo rajono savivaldybėje.

Programos tikslas – mažinti smurto artimoje aplinkoje apraiškas, supažindinti visuomenę ir specialistus su smurto artimoje aplinkoje prevencija. Teikti kompleksinę pagalbą smurta patyrusiems asmenims.

Programos uždaviniai: 1) šviesti visuomenę smurto artimoje aplinkoje prevencijos klausimais, suteikti teisinę bei socialinę informaciją, 2) kelti specialistų kvalifikaciją, 3) gerinti paslaugų kokybę, prieinamumą, organizuoti renginius, forumus ir pasitarimus, 4) tobulinti paslaugų teikimo smurta patyrusiems asmenims ir jų šeimos nariams prieinamumą.

I. VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS

1.	Informacijos teikimas apie įvykdytą ar galimą smurtą artimoje aplinkoje Pakruojo rajono savivaldybės administracijos seniūnijoms, Vaiko teisių apsaugos skyriui, Moterų veiklos inovacijų centrui.	2016 m.	Pakruojo rajono PK; Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Pakruojo skyrius
2.	Informacijos sklaida visuomenei per vietinę spaudą apie smurto artimoje aplinkoje apraiškas.	2016 m.	Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Pakruojo skyrius; Pakruojo r. sav. admin. Socialinės rūpybos skyrius
3.	Nemokama prieiga prie interneto, ieškant išsamesnės informacijos aktualiais klausimais.	2016 m.	Pakruojo Juozo Paukštelio centrinė viešoji biblioteka; Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Pakruojo skyrius
4.	Paskaitų skaitymas mokiniams mokyklose, rajono gyventojams susitikimų seniūnijose metu smurto prevencijos klausimais.	2016 m.	Pakruojo rajono PK; Visuomenės sveikatos biuras
5.	Užimtumo priemonių taikymas asmenims, patyrusiems smurtą, bendradarbiaujant su Pakruojo rajono įstaigomis ir organizacijomis.	2016 m.	Šiaulių teritorinės darbo biržos Pakruojo skyrius

II. MOKYMAI IR KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

1.	Socialinių darbuotojų parengimas darbui: kvalifikacijos kėlimas, mokymai, profesinės kompetencijos smurto artimoje aplinkoje prevencijos klausimais ir pagalbos teikimo smurta patyrusiems asmenims.	2016 m.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras
2.	Seminaras socialiniams darbuotojams, dirbantiems su rizikos šeimomis, visuomenės smurto artimoje aplinkoje prevencijos klausimais, apmokant atpažinti smurto apraiškas, ugdant nepakantumą visų rūšių smurtui.	2016 m.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras
3.	Policijos pareigūnų profesinės kompetencijos tobulinimas prevencijos ir pagalbos teikimo smurta patyrusiems asmenims srityse, mokymų organizavimas.	2016 m.	Pakruojo rajono PK

III. RENGINIAI, FORUMAI, PASITARIMAI, PASKAITOS

1.	Pokalbių ir konsultacijų organizavimas su socialinės rizikos asmenimis.	2016 m.	Visuomenės sveikatos biuras
2.	Pozityvios tėvystės kursų organizavimas.	2016 m.	Pakruojo suaugusių ir jaunimo švietimo centras
3.	Mokymų moterims „Streso valdymas ir vidinė harmonija” organizavimas.	2016 m. spalio	Pakruojo suaugusių ir jaunimo švietimo centras
4.	Mokymų šeimoms „Kaip efektyviau panaudoti savo turimą laiką?” organizavimas.	2016 m. lapkritis	Pakruojo suaugusių ir jaunimo švietimo centras
5.	Vaikų užimtumas po pamokų „Žaislotekoje“.	2016 m.	Pakruojo J. Paukštelio viešoji biblioteka
6.	Nemokamų renginių organizavimas, kuriuose lankysis smurtą patyrę asmenys.	2016 m.	Pakruojo J. Paukštelio viešoji biblioteka
7.	Vasaros atostogų metu kūrybinių užsiėmimų organizavimas socialinės rizikos bei socialiai remtinų šeimų vaikams.	2016 m. birželis - rugpjūtis	Pakruojo J. Paukštelio viešoji biblioteka
8.	Prevencinių priemonių prieš patyčias bei smurtą švietimo įstaigose organizavimas.	2016 m.	Pakruojo r. sav. admin. Švietimo skyrius
9.	Nemokamas kompiuterinio raštingumo įgūdžių mokymas.	2016 m.	Pakruojo J. Paukštelio viešoji biblioteka
10.	Mokymai visuomenei „Perdegimo Sindromas.”	2016 m. gruodis	Pakruojo suaugusių ir jaunimo švietimo centras
11.	Parodos organizavimas „Smurtui – ne!“	2016 m. gegužė	Pakruojo J. Paukštelio viešoji biblioteka
12.	Projektų rengimas. Parengtas kultūros edukacinis projektas „Veiklų fontanas – 2“.	2016 m.	Pakruojo J. Paukštelio viešoji biblioteka
13.	Paskaitos – diskusijos su socialinės rizikos asmenimis, laikino gyvenimo namų gyventojais.	2016 m.	Visuomenės sveikatos biuras
14.	Seminarų organizavimas Pakruojo rajono bendruomenėms. Paskaitų skaitymas rajono mokymo įstaigose.	2016 m.	Pakruojo rajono PK; Visuomenės sveikatos biuras
15.	Projekto vykdymas „Biblioteka + menas + muzika – tai harmoningas sveikas žmogus”.	2016 m.	Pakruojo J. Paukštelio viešoji biblioteka
16.	Susitikimų, pasitarimų rengimas su Pakruojo rajono savivaldybės atsakingomis organizacijomis, teismo ir prokuratūros atstovais.	2016 m.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras; Visuomenės sveikatos biuras; Pakruojo rajono PK; Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Pakruojo skyrius
17.	Paskaitos organizavimas priežiūroje esantiems asmenims (susitikimas su Šiaulių priklausomybės ligų centro direktoriumi psichiatru Elmantu Zevertu).	2016 m. gegužė	Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Pakruojo skyrius

18.	Prevenčinio pobūdžio priemonių organizavimas kiekvieną mėnesį: „Nevartok“, „Galimybė gyventi be smurto“.	2016 m.	Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Pakruojo skyrius
-----	--	---------	--

IV. PAGALBOS TEIKIMO PRIEMONĖS

1.	Asmenų skundų nagrinėjimas, ikiteisminių tyrimų atlikimas nukentėjusiems nuo smurto artimoje aplinkoje.	2016 m.	Pakruojo rajono PK
2.	Nukentėjusių nuo smurto artimoje aplinkoje asmenų apnakvindinimas.	2016 m.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras
3.	Mediacijos tarp nukentėjusiojo ir kaltininko organizavimas.	2016 m.	Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Pakruojo skyrius
4.	Antialkoholio terapija ilgai veikiančiais vaistais „Torpedo“.	2016 m.	Pakruojo r. sav. admin. Socialinės rūpybos skyrius
5.	Asmenų, planuojančių mokytis ir įgyti profesiją darbo biržos lėšomis, skatinimas vienkartinėmis pašalpomis. Mokesčių lengvatų suteikimas darbdaviams, kurie įdarbina asmenis, patiriančius smurtą artimoje aplinkoje.	2016 m.	Šiaulių teritorinės darbo biržos Pakruojo skyrius
6.	Bendradarbiavimas su Pakruojo mieste veikiančiomis anoniminių alkoholikų grupėmis „Valtis“, „Šulinys“.	2016 m.	Šiaulių apygardos probacijos tarnybos Pakruojo skyrius